АНАЛИЗА НА ПОВЕДЕНИТЕ УПРАВНИ СПОРОВИ ПРОТИВ ОДЛУКИТЕ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ
(во периодот од јануари 2014 година до декември 2014 година)

1. *Вовед*

Управниот спор под услови утврдени согласно со закон, се води во случај кога незадоволната странка во управната постапка, која смета дека со донесен конечен управен акт од страна на надлежниот орган, ѝ е повредено некое право или непосреден личен интерес заснован на закон, поведува спор пред надлежниот суд за испитување на законитоста на донесениот управен акт. Поради тоа, за управниот спор се смета дека претставува продолжение на управната постапка.

Како правен механизам на судска контрола на органите на управата, управниот спор претставува ефикасно средство за обезбедување и зацврстување на законитоста на нивната работа и заштита на правата и интересите на граѓаните. Како таков, управниот спор претставува значаен елемент на правната држава. Имено, развојот на правната држава како императив го наметна управниот спор како модел на правен надзор кој треба да обезбеди широка правна заштита во областа на работењето на органите на управата. Европската унија придава голема важност на управното судство, бидејќи голем дел од европското право се наоѓа во надлежност на управните судови, а на заштитата на јавниот интерес односно заштитата на човековите права во напред наведената смисла им се става особен акцент во земјите членки на Унијата.

2. *Предмет на анализа*

Предмет на оваа анализа се управните спорови кои во периодот од јануари 2014 година до декември 2014 година се поведени против управните акти донесени од страна на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, пред Управниот Суд на Република Македонија.

3. *Правна рамка*

На почетокот од 2014 година односно на 3-ти јануари 2014 година, стапи во сила Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија" бр.184/13), со кој Закон се уредуваат правата, обврските и одговорноста на радиодифузерите, давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање и операторите на јавни електронски комуникациски мрежи кои ги емитуваат или реемитуваат програмските сервиси на радиодифузерите.

Со денот на влегувањето во сила на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги престана да важи Законот за радиодифузната дејност („Службен весник на

Република Македонија“ бр.100/05, 19/07, 103/08, 152/08, 6/10, 145/10, 97/11, 13/12 и 72/13), така што Советот за радиодифузија на Република Македонија се преименува и продолжи да работи како Агенција за аудио и аудиовизуелни медимски услуги која претставува самостојно и независно регулаторно тело со статус на правно лице со јавни овластувања.

Надлежностите на Агенцијата во согласност со Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги се: грижа за обезбедување на јавност во работата на радиодифузерите, поттикнување на слободата на изразување, грижа за заштита и развој на плурализмот на аудио и аудиовизуелните медиумски услуги, охрабрување и поддржување постоење на разновидни, независни и самостојни аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, преземање мерки во согласност со цитираниот Закон во случаите кога е извршена повреда на неговите одредби или на прописите донесени врз основа на него и условите и обврските од дозволите, грижата за обезбедување заштита на малолетните лица, донесување на актите кои произлегуваат од Законот, грижата за заштита на интересите на граѓаните во областа на аудио и аудиовизуелните медиумски услуги, утврдување на постоење на недозволена медиумска концентрација, одлучување за доделба, одземање или продолжување на дозволите за телевизиско или радио емитување, преземање мерки за времено ограничување на пренос и прием на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги од други држави на територијата на Република Македонија согласно со членот 45 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, донесување листа на настани од големо значење за јавноста на Република Македонија, поттикнување медиумска писменост, вршење надзор согласно со членовите 28, 29 и 30 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, водење на регистрите утврдени со Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, спроведување на истражувања и анализи во врска со одделни прашања од областа на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, вршење мерење на гледаност или слушаност на програмите, односно програмските сервиси на радиодифузерите од Република Македонија и други работи утврдени со истиот Закон.

Работите за кои е надлежна, Агенцијата ги врши во согласност со Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и прописите донесени врз основа на него, Законот за медиуми, Законот за општата управна постапка, доколку со Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги поинаку не е одредено, други закони и стратешки документи на Република Македонија, како и меѓународните договори од областа на медиумите и аудиовизуелните медиумски услуги што ги склучила или на кои им пристапила Република Македонија.

Своите законски надлежности, Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги ги извршува преку нејзините органи: Совет на Агенција и директор.

Советот на Агенцијата е надлежен да: донесува одлука за распишување на јавен конкурс за доделување на дозвола за телевизиско или радио емитување; донесува одлука за доделување, одземање или продолжување на дозволата за телевизиско или радио емитување; донесува одлука со која се дозволува, односно забранува промена во сопственичката структура на радиодифузер; донесува одлука со која се поништува одлуката со која е дозволена промена во сопственичката структура на радиодифузер; донесува одлука за поведување на постапка за утврдување на постоење на недозволена медиумска концентрација, по службена должност; донесува одлука со која се утврдува постоење дозволена медиумска концентрација; го информира органот надлежен за

авторските права и сродните права кога се сомнева дека е сторена повреда на истите, ги донесува подзаконските акти кои произлегуваат од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги; ги донесува општите акти за работа на Агенција, го донесува Деловникот за работа на Агенцијата, ја усвојува завршната сметка на Агенцијата, ги одобрува годишниот извештај за работа за претходната година и годишната програма за работа за наредната година на Агенцијата кои се составен дел на извештајот за работа на Агенцијата од членот 8 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, го донесува годишниот план за вршење на програмски надзор и Методологијата за вршење програмски надзор, одлучува за преземање мерки за времено ограничување на пренос и прием на аудио или аудиовизуелни медиумски услуги од други држави на територијата на Република Македонија, донесува одлука за утврдување на листа на настани од големо значење за јавноста на Република Македонија, донесува Кодекс за однесување на членовите на Советот и вработените во стручната служба на Агенцијата, ги избира и разрешува директорот и заменикот на директорот на Агенцијата во согласност со Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и по постапка утврдена во Деловникот за работа на Агенцијата, дава одобрување за донесување на одлуките на директорот на Агенцијата за располагање со имотот, како и за вработувањата и отпуштањата на вработените во стучната служба на Агенцијата, го следи спроведувањето на годишната програма за работа на Агенцијата преку кварталните извештаи доставени од директорот на Агенцијата и да врши и други работи утврдени со Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Директорот ја организира и раководи со работата на Агенцијата, одговорен е за законитото работење на Агенцијата и има надлежност да: ја застапува и претставува Агенцијата; потпишува договори во име на Агенцијата,ги предлага општите акти за работа на Агенцијата, го предлага Деловникот за работа на Агенцијата, годишниот извештај за работа и годишната програма за работа на Агенцијата кои се составен дел на извештајот за работа на Агенцијата од член 8 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги; го предлага годишниот план за вршење на програмски надзор и Методологијата за вршење на програмски надзор, донесува решенија за прашања од надлежност на Агенцијата, издава потврди за регистрација утврдени со Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, презема мерки во согласност со Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги во случаите кога е извршена повреда на одредбите на истиот Закон или на прописите донесени врз основа на него и условите и обврските од дозволите; предлага мерки за времено ограничување на пренос и прием на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги од други држави на територијата на Република Македонија, ги предлага одлуките од надлежност на Советот, ги предлага подзаконските акти што се од надлежност на Советот, предлага листа на настани од големо значење за јавноста на Република Македонија, дава овластувања на други лица во рамките на своите надлежности, одлучува за вработувања и распоредување на вработените во стучната служба на Агенцијата, врши и други работи утврдени со Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Деловникот за работа на Агенцијата.

Согласно член 23 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услугим доколку се констатира непочитување на одредбите од овој Закон и подзаконските акти донесени врз основа на него, како и на условите и обврските утврдени со дозволата и другите акти на Агенцијата, против издавач на медиум, давателот на аудиовизуелни услуги по барање или операторот на јавни електронски комуникациски мрежи кој врши реемитување на програмски сервиси, директорот на Агенцијата, може да ги преземе

следниве мерки:да донесе решение со кое ќе го опомене; да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка во случај кога и покрај донесеното решение за опомена продолжува со вршење на истата повреда за која е опоменет, во текот на годината; да достави предлог до Советот за одземање на дозволата или да донесе решение за бришење од регистарот согласно Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

При извршувањето на напред наведените законски надлежности, Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (преку своите органи – Советот и директорот) донесува одлуки (решенија и сл.), кои претставуваат управни акти во смисла на член 7 од Законот за управните спорови („Службен весник на Република Македонија", бр.62/06, 150/10), поради тоа што со нив решава за извесно право или обврска на физички или правни лица.

Имено, членот 24 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги изрично пропишува дека одлуките и решенијата донесени во случај на повреда на одредбите на овој Закон, дозволите, издадените потврди за регистрација, подзаконските акти и другите акти на Агенцијата се конечни и против нив може да се поднесе тужба за поведување управен спор пред надлежниот суд, во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на одлуката или решението.

Во управниот спор, во согласност со член 39-а од Законот за управните спорови, Судот ги донесува следниве пресуди:

- Пресуда со која судот ја уважува тужбата како основана ако најде дека оспорениот акт е незаконит и дека тужбата е основана и на закон заснована. Ако тужбата се уважува, судот го поништува оспорениот управен акт, и
- Пресуда со која судот ја одбива тужбата како неоснована ако најде дека оспорениот акт е законит.

4. *Број на поведени управни спорови против управни акти на Агенцијата*

Во периодот од **јануари** 2014-та година **до декември 2014 година** до Управниот Суд на Република Македонија, **поведени се вкупно 2 (два) управни спорови против акти на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.** Прегледот на поведените управни спорови е даден во прилог на оваа анализа (Прилог 1), во кој Преглед се дадени конкретни податоци за подносителот на тужбата, датум на поведување на управниот спор, актот на Агенцијата против кој е поведен спорот, предмет на спорот, како и исходот на управниот спор.

5. *Предмет на поведените управните спорови*

Двата управни спорови поведени пред Управниот Суд на Република Македонија **се однесуваат на следните акти** донесени од страна на Агенцијата односно нејзините органи (Советот и директорот), и тоа:

- **1 (еден)** управен спор е поведен **против Одлука на** Советот на Агенцијата **за одземање на дозвола на радиодифузер (ТВ на регионално ниво),** поради престанување со емитување на телевизискиот програмски сервис повеќе од 30 дена поради технички, финансиски или други причини - што претставува законски основ за одземање на дозволата согласно член 82, став 1, алинеја 2 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, односно поради тоа што радиодифузерот не емитувал најмалку 8 часа дневно програма на телевизија – што е спротивно на член 90, став 3 од истиот Закон. Подносителот на тужбата бара Одлуката да се поништи како незаконита.

и

- **1 (еден)** управен спор е поведен **против Решение** на директорот **со кое на оператор на јавна електронска комуникациска мрежа** од страна на Агенцијата **му е наложено исклучување на програмски сервиси кои операторот ги реемитувал безправно** односно спротивно на член 141 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги. Подносителот на тужбата бара Решението да се поништи како незаконито.

6. *Состојба на управните спорови поведени против актите на Агенцијата*

Двата управни спорови, поведени во анализираниот период се во тек. Имено, до моментот на подготовка на оваа Анализа, Агенцијата нема добиено одлука од Управниот Суд. По повод предметните управни спорови, Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги во текот на 2014 гоидна даде одговори на тужба.

7. *Заклучок*

Со оглед дека и двата управни спорови кои се поведени пред Управниот Суд во 2014-та година против акти на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги – се во тек, така што во моментот на изработката на оваа анализа неизвесен е нивниот исход, објективно не е можно да се даде заклучок во квалитативна смисла односно заклучок за оценката на Управниот Суд по однос на законитоста односно незаконитоста на актите на Агенцијата против кои тие се поведени.

Заради споредба на бројот на поведени управни спорови против акти на ова регулаторно тело (сега Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, а претходно Совет за радиодифузија), почнувајќи од 2007 година (кога е поведен првиот управен спор против акт на регулаторното тело) до 2014 година, во продолжение даден е графички приказ на бројот на поведени управни спорови во 2007 година, 2008 година, 2009 година, 2010 година, 2011 година, 2012 година, 2013 година и 2014 година.

Слика бр.1 Графички приказ на управните спорови
поведени против актите на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги
(поранешен Совет за радиодифузија)

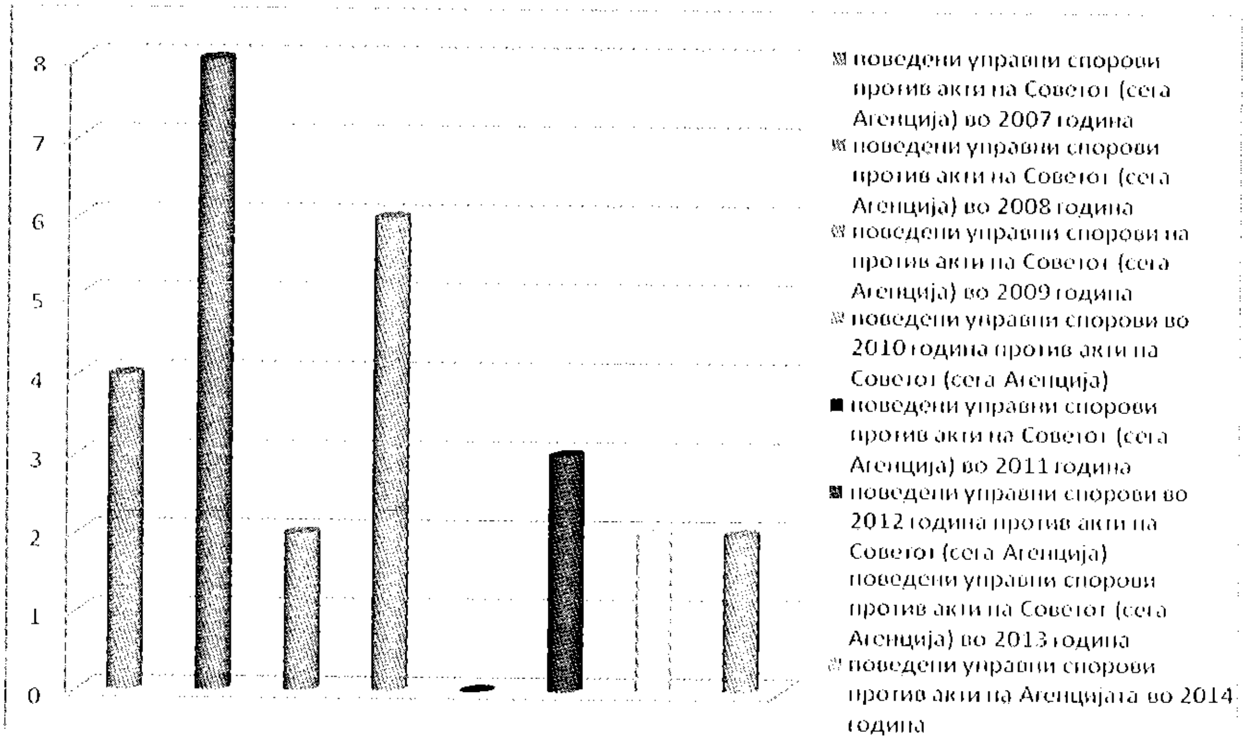

Во ваков случај, како заклучок даден во квантитативна смисла по однос на предметот на оваа Анализа, може да се констатира дека е мал бројот на поведени управни спорови во 2014 година против акти на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Анализата ја одобри:

д-р Зоран Трајчевски, Директор

ПРЕГЛЕД НА ПОВЕДЕНИ УПРАВНИ СПОРОВИ ПРОТИВ АКТИ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ
(во периодот од јануари 2014 до декември 2014)

Ред. бр.	*Подносител на тужбата*	*Датум на поднесување на тужба до Управниот Суд*	*Акт на ААВМУ против кој е поведен управниот спор*	*Предмет на спорот*	*Исход на управниот спор*
1.	ТРД ТВ Арт Канал Струга ДООЕЛ	07.04.2014 година	Одлука на Советот на Агенцијата, бр.07-95 од 04.03.2014 година, за одземање на Дозволата за вршење радиодифузна дејност на ТРД ТВ Арт Канал Струга ДООЕЛ, бр.07-213 од 28.05.2013 година	Подносителот на тужбата бара да се поништи Одлуката на Советот на Агенцијата, бр.07-95 од 04.03.2014 година, за одземање на Дозволата на ТРД ТВ Арт Канал Струга ДООЕЛ и предметот да се врати на повторно одлучување	**Агенцијата даде Одговор на тужба**, наш бр.07-95 од 28.05.2014 година.
2.	Друштво за производство, трговија и услуги ИП СИСТЕМС ДООЕЛ увоз-извоз Куманово	22.04.2014 година	Решение на Агенцијата, бр.11-125 од 18.03.2014 година, за исклучување на реемитувањето на програмските сервиси: Канал 5, Алфа ТВ и Hayat.	Подносителот на тужбата бара да се поништи како незаконито, Решението на Агенцијата, бр.11-125 од 18.03.2014 година, за исклучување на реемитувањето на програмските сервиси: Канал 5, Алфа ТВ и Hayat, а предметот да се врати на повторно одлучување.	**Агенцијата даде Одговор на тужба,** наш бр.11-125 од 12.06.2014 година.